

Pieni nykytaiteen sanakirja

Nykytaide

On omana aikanamme toimivien tai toimineiden taiteilijoiden tekemää taidetta. Ilmaisulla ”oma aikamme” on yleensä tarkoitettu 1960-lukua ja sen jälkeistä aikaa. Sillä ei tarkoiteta ainoastaan maalauksia tai veistoksia, vaan se voi myös olla lankoja, muovia, grafiittia, valokuvia, kasveja, videoita, roskia tai melkein mitä tahansa. Taiteilijat voivat käyttää kaikenlaisia eri tekniikoita ja materiaaleja.

Kuva googlettakaa nykytaide ja katsokaa mitä löydätte.

Käsitetaide

Käsitetaideteoksessa ajatus on tärkeintä, tärkeämpi kuin se miltä taideteos loppujen lopuksi näyttää. Sen ei tarvitse välttämättä olla erityisen kaunis, tai edes taitavasti tehty, kunhan ymmärtää mitä sillä ajetaan takaa. Teoksen ei tarvitse edes olla esine ylipäätään. Ehkä syntyy idea jostakin hyvin jännittävästä ja hyvästä taideteoksesta, jonka tekeminen todellisuudessa ei ole mahdollista? Silloin voi luonnostella tai kertoa kuinka oli sen ajatellut. Vaikka taideteos on esine, niin taiteilija joutuu usein kertomaan takana piilevästä ideasta, koska se ei ehkä heti näy.

Installaatio

On taideteos, joka koostuu taiteilijan valitsemista esineistä, jotka hän on järjestänyt tietyllä ja huolellisesti ajattelulla tavalla, ehkä myös käsitellyt jollain tavalla. Kysymyksessä voi olla mikä esine tahansa esim. vanhoja esineitä, uusia esineitä, kuvia, tekstejä, jopa tuoksua. Installaatio voi olla suurikokoinen ja viedä paljon tilaa huoneessa. Joskus installaatio voi olla väliaikainen ja joskus sama installaatio voi olla esillä monta kertaa eri paikoissa.

Tilataide

On taideteos, joka on tehty erityisesti tiettyä tilaa varten, ja se täyttää ehkä koko huonetilan tai suuren osan siitä. Sitä ei voi siirtää ja esittää muualla, koska itse paikka ja ehkä paikan historia ja siellä liikkuvat ihmiset ovat osaa taideteosta. Tilataideteokset ovat usein installaatioita, mutta voivat myös olla muuta, esimerkiksi maalauksia tai performansseja.

Performanssi

On taideteos, jonka taiteilija esittää livenä yleisön katsoessa, esityksen tapaan. Se voi koostua esimerkiksi siitä, että taitelija maalaa jotakin yleisön edessä, mutta se voi olla mitä tahansa, ja siihen voi sisältyä tanssia tai musiikkia, tai sitten taiteilija ehkä rakentaa jotakin tai yksinkertaisesti vain istuu näyttelysalissa. Joskus yleisö saa osallistua eri tavoin.

Videotaide

Koostuu liikkuvista kuvista. Se voi olla dokumenttielokuva, näytelmäelokuva tai animaatio. Video voi olla hyvin lyhyt tai sitten pitkä, tai luupattu. Joskus siinä on ihmisiä mukana, mutta niin ei tarvitse välttämättä olla. Teos voi myös koostua monesta videosta, joita esitetään samanaikaisesti eri näytöillä tai projisoidaan esimerkiksi seinälle. Taidevideossa ei tarvitse olla selkeää juonta, eikä siinä tarvitse ”tapahtua” jotakin tai heti ilmetä mistä on kyse.

Digitaalitaide

On taideteos, jossa on tavalla tai toisella käytetty digitaalisia tekniikoita. Kyseessä voi olla esimerkiksi 3D-tulostettuja esineitä, koodaus, vektorigrafiikka tai piirustus tai maalaus, joka on skannattu ja käsitelty ohjelmassa. Valokuvaa ja elokuvaa käsitellään usein digitaalisesti.